

Langangens Grand Old Lady

Astri Karlsen er bygdas eldste innbygger.
Det nyter den blide 97-åringen godt av.

- **ALLE** her er så snille mot meg, smiler Karlsen.

Hun er storesøster til to. Mor til tre. Bestemor til sju, og oldemor til ni, men ikke nok med en stor og flott familie: Hver eneste morgen stikker naboen innom med avisa, og når dattera Anne-Kristine skal reise på ferie, har Oddbjørn på butikken gitt beskjed om at Astri bare må ringe om det er noe.

Og når hun setter seg ned og tar en dråpe kaffe på butikken eller velferden, er det alltid noen som kommer bort og slår av en prat.

- Jeg har mye å takke Gud for, synes jeg. Jeg takker Gud for at jeg har det så godt som jeg har det. Ikke har jeg vondt noen steder, utenom i knærne da, humrer hun.

- Når jeg legger meg om kvelden, tenker jeg på hvor mye jeg har å takke for. Jeg kan legge meg i en god seng og være trygg. Det er det ikke alle som kan.

ASTRI, MED pikenavn Andersen, ble født i Larvik 30. november 1918. Foreldrene ble rammet av tuberkulose, og faren døde da jentungen var fem år.

- Mamma frisknet til og levde til hun var 92. Hun var kjekk hele tida og huska godt. Akkurat som meg!

Karlsen ler lett og retter på korset og hjertet som henger sammen i et kjede rundt halsen.

Moren tok med seg Astri og lillebroren Olemann og flytta tilbake til Langangen. Der fikk hun en ny mann og de en god stefar, og etter hvert en lillesøster.

Siden har Astri bodd i «bøgda» som hun er så glad i.

- Som barn jenka vi paradiset og hyssa ball. Om vinteren rant vi med spark og kjelke, og tredje juledag var det juletefest med ny kjole og sko på bedehuset. Det var årets høydepunkt det, skjønner du.

HUN DRØMTE om å bli jordmor. Akkurat som oldemoren, Maren, ville Astri sørge for at barn kom trygt til verden, men det ble for langt å reise til skole i Oslo eller Bergen, og hun fikk i stedet jobb på et fødehjem i Skien. Første arbeidsdag var 9. april 1940.

- Jordmora der oppe sa at vi ikke skulle si noe til pasientene om at krigen hadde brutt ut, men det var det ikke noen hjelp i. Den varte jo i fem år!

21-åringen tok bussen fra Langangen, hadde kun fri annenhver søndag og jobbet både natt og dag. Utenfor i Mælagata marsjerte tyske soldater og sang. På avdelingen stelte Astri babyer og hjalp nybakte mødre. Hun elsket det.

- Der ser du meg, peker hun mot hjørnet av stua.

- Ved siden av den engelen der.

På toppen av et skap, står et lite portrettfoto-grafi i svarthvitt av en pur ung Astri i pleieruni-

PORTRETTE

form.

- Den jobben var så nydelig at du vil ikke tru det! understreker hun.

BILDET HAR selskap av en lang rekke familie-bilder. Blide ansikter i alle aldre pryder den lille, letevinte leiligheten. Her har Astri bodd siden hun flytta fra huset ektemannen, Karl Karlsen, bygde rett ovenfor bussgarasjen etter krigen.

De to traff hverandre på dans på lokalet og gifta seg nest siste dag av august i 41.

Astri hadde lyseblå kjole, som hun seinere sydde om til kåpe til dattera, og bryllupet ble feiret med lapskaus.

Og barna, Kjell Olav, Per Ivar og Anne-Kristine kom som perler på en snor i 42, 44 og 46.

- Det var trasige tider under krigen, men vi hadde det ikke så verst. Det var en stilling rett her nede, med en tysker som vi kalte for «Trofast». Han gikk på butikken og prata med ungene. Han var alle tiders han, stakkars, men vent litt. Nå skal du få se på noe rart, sier Karlsen og skyver seg langsomt opp fra godstolen.

Hun griper etter stokken og smiler.

- Sønnen min sa her en dag, at mamma jeg syns du har blitt krokete. Da svarte svigerdattera mi, hvordan trur du at du blir når du er syvogntitti?

ASTRI SYNTES det var herlig å være husmor og hjemme med barna mens de vokste opp. Nå har de tangert pensjonsalderen. Det er litt rart å tenke på.

- Jeg spøker med at jeg snart må søke om plass for dem på gamlehjem, humrer dama og forsvinner inn på soverommet.

Hun kommer tilbake med Porsgrunns Dagblad fra 8. mai 1945. Overskriften er «Krigen er slutt i Europa».

- Vi var så glade. Jeg glemmer det ikke, sier hun ettertrykkelig.

- Vi skrudde ned blendingsgardiner og gikk ut i gatene med barnevogner og det hele. Vi sang. Jeg kan nesten ikke beskrive det. Det var mannen min sin bursdag også, smiler Karlsen og trekker seg et øyeblikk tilbake i minnene.

- Det har vært mange følelser i grunn, sier hun etter noen sekunder.

- Det har det. Sånn er livet.

I 1983 ble Astri brått enke. Karl hadde ikke rukket å fylle 67.

- Vi var ute og gikk en tur i skauen. Se, nå er vi på høyde med brua, sa mannen min.

Astri gikk med hendene godt nede i lomma.

- Fryser du? spurte han.

- Så tok jeg av meg vantene, og han tok meg i handa og sa: Jammen var du kald også, men nå er jo jeg så varm. Og plutselig falt han. Og så var det ikke mer. Du kan tru det var ille. Jeg ropte om hjelp, men det tok lang tid før noen hørte meg.

I dødsannonseren skrev hun min kjære, snille mann. For det var Karl, både mot henne og barna.

Hun kremter. Kjøkkenvifta suser i bakgrunnen. Astri folder de smale fingrene foran bryttet.

- Så en har prøvd litt av hvert, vet du.

HUN FANT aldri noen ny mann, men hadde tre gode venninner som også var aleine. Nå er de også borte, men det skorter altså ikke på oppmerksomhet fra sambygdingene.

Sist gang hun var i kirken, kom presten bort og håndhilste.

- Har du drømmer for framtida?

- Jeg er glad for hver dag, og den har nok med sitt. Folk i dag klager for «møe». Det er viktig å sette pris på hvor godt vi har det, understreker hun.

- Hva tror du har gitt deg et langt og godt liv?

- Jeg gikk på trim til jeg var over 90 år, og det tror jeg har hjulpet. Jeg har ingen problemer med å bøye meg, og doktor Eksner påstår at jeg har kondis som en veltrena idrettsmann. Det hadde jeg ikke trudd, siden jeg har røyka litt, nesten hvisker hun.

97-ÅRINGEN OPPSUMMERER videre den daglige menyen som består av ett egg og tre skiver grovbrød, med variert pålegg, til frokost. Hjemmelaga middag hver dag før klokka to og to brødskiver til kveldsmat klokka åtte. Og så er hun stort sett blid.

Men det fornemste, mener Karlsen, det er å holde seg til Gud.

- Og vær snill mot andre. Tenk mest på de rundt deg og mindre på deg sjøl, tilføyer hun.

**TEKST OG FOTO:
CHARLOTTE NAGELL**

BYGDAS ELDSTE: – I gamle dager kjente alle hverandre i Langangen. Det var ikke gatenavn eller nummer, og vi visste hva folk skulle ha til middag, ler Astri Karlsen. 30. november fyller den sprudlende dama 97 år. Hun har bodd i Langangen siden hun var fem. – Jeg takker Gud hver kveld for at jeg har det trygt og godt. Alle her er så snille mote meg, smiler Karlsen.